

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mráky ve věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného advokátem Mgr. Adamem Biňovcem, Bykoš 41, Králův Dvůr, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, Komenského náměstí 125, Pardubice, proti rozhodnutí ze dne 24. 2. 2022, čj. KrÚ 17647/2022/ODSH/11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 20. 10. 2022, čj. 36 A 2/2022 - 52,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 20. 10. 2022, čj. 36 A 2/2022 - 52, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Popis věci

[1] Žalobce byl provozovatelem vozidla, které nezjištěný řidič řídil dne 10. 8. 2020 v obci Krouna rychlostí 60 km/h, i když zde byla nejvyšší dovolená rychlost jen 50 km/h. Protože žalobce jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, dopustil se přestupku*. Městský úřad Hlinsko mu proto uložil pokutu ve výši 1 500 Kč. Proti rozhodnutí městského úřadu podal žalobce odvolání, které ale Krajský úřad Pardubického kraje zamítl.

[2] Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích, ani s žalobou však neuspěl. Krajský soud nepřisvědčil žalobní námitce, že příkaz zahajující přestupkové řízení byl žalobci doručen až po uplynutí

* § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)

jednoleté promlčecí doby. Příkaz byl totiž poprvé doručován v pátek 30. 7. 2021 a od následujícího dne běžela desetidenní úložní lhůta. Ta tedy plynula od soboty 31. 7. 2021 do pondělí 9. 8. 2021, kdy byl příkaz doručen fikcí. Přestupkové řízení tak bylo zahájeno ještě před 10. 8. 2021, kdy uplynula promlčecí doba.

[3] Krajský soud neprovedl navrhované důkazy – snímek z aplikace sledování zásilek a obálku, ve které byl příkaz doručen –, protože by nijak nepřispěly k objasnění věci. Součástí spisu byla totiž doručenko, ze které jednoznačně vyplývalo, kdy byla zásilka poprvé doručována. Z tohoto data je pak možné odvodit den uložení zásilky i den jejího doručení.

2. Kasační řízení

[4] Žalobce podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost (NSS ho proto dále bude označovat jako *stěžovatele*). Krajský soud podle stěžovatele nezjistil dostatečně skutkový stav, protože neprovedl navrhované důkazy, podle nichž byla zásilka připravena k vyzvednutí až v pondělí 2. 8. 2021. Počátek běhu úložní lhůty přitom nelze určit jen podle doručanky, jak tvrdil krajský soud. Doručenko totiž není veřejnou listinou, a pokud tedy vznikne pochybnost o údajích na doručence, je nezbytné vést k tomuto údaji další dokazování.

[5] Odborná literatura pak není v otázce počátku úložní lhůty jednotná: někteří autoři odvozují počátek od vhození výzvy k vyzvednutí zásilky a někteří ode dne, kdy je možné zásilku skutečně vyzvednout. Druhému názoru pak nasvědčuje jak judikatura NSS, tak gramatický výklad zákona. Úložní lhůta tedy běžela od pondělí 2. 8. 2021, kdy byla zásilka skutečně připravena k vyzvednutí. Příkaz byl v takovém případě doručen fikcí až dne 12. 8. 2021, tedy po uplynutí promlčecí doby.

[6] Krajský úřad souhlasí se závěry krajského soudu, který správně vycházel z doručanky a zjistil, že příkaz byl doručen dne 9. 8. 2021. Stěžovatel uplatnil námitku o promlčení poprvé až před krajským soudem, což je podle krajského úřadu překvapivé. Kromě toho má krajský úřad za to, že promlčecí doba byla přerušena už vydáním příkazu dne 27. 7. 2021, ne jeho doručením.

3. Právní hodnocení

[7] Písemnost se uloží, pokud adresát nebyl při doručování písemnosti zastižen a nelze mu ji doručit jiným přípustným způsobem. Adresát se o neúspěšném doručování písemnosti informuje oznámením vloženým do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo. Tímto oznámením se adresát také vyzve k tomu, aby si uloženou písemnost ve lhůtě deseti dnů vyzvedl. Současně se mu sdělí, kdy a kde lze písemnost vyzvednout. Pokud si adresát nevyzvedne uloženou písemnost v desetidenní lhůtě, považuje se písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty (§ 23 odst. 1 a 4, § 24 odst. 1 správního řádu).

[8] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele, a je tedy přijatelná (§ 104a s. ř. s.). Kasační stížnost je mj. přijatelná, pokud se krajský soud dopustí zásadního pochybení, které

pokračování

mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se bude jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze vyloučit, že ji nebude respektovat ani v budoucnu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11-12).

[9] Kasační stížnost je přijatelná a důvodná.

[10] Krajský soud nepřihlédl k tomu, že doručenka zakládá *vyvratitelnou domněnku* správnosti v ní uvedených údajů a že tyto údaje lze zpochybnit uvedením jiné, avšak srovnatelně pravděpodobné verze skutečnosti (například rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 9 As 65/2009 - 61, nebo ze dne 8. 9. 2014, čj. 8 As 56/2014 - 24, bod 17). Krajský soud totiž hodnotil doručování příkazu jen podle údajů uvedených v doručence, i když je stěžovatel zpochybnil tvrzením, že příkaz byl sice neúspěšně doručován v pátek 30. 7. 2021, ale k vyzvednutí byl připraven až v pondělí 2. 8. 2021. K tomu stěžovatel navíc předložil důkazy. Krajský soud měl v takové situaci provést stěžovatelovy důkazní návrhy, aby posoudil, zda se údaje plynoucí z doručenky shodují se skutečností. Teprve podle takto ověřených údajů mohl hodnotit, kdy byl příkaz doručen.

[11] Krajský soud dále nevzal při posuzování žalobních námitek v úvahu, že pro běh úložní lhůty je rozhodný okamžik, kdy si adresát mohl zásilku poprvé vyzvednout na ukládací poště. Tento okamžik se nemusí nutně shodovat se dnem, kdy byla zásilka poprvé doručována adresátovi a kdy mu byla do schránky vhozena výzva (rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, čj. 8 As 3/2020 - 51, body 19 až 21; nebo na něj navazující rozsudky ze dne 22. 2. 2024, čj. 9 As 4/2024 - 34, bod 16, a ze dne 14. 3. 2024, čj. 2 As 370/2023 - 32, bod 15).

[12] To znamená, že krajský soud nemohl automaticky vycházet z data na doručence a odvozovat z něj i další okamžiky podstatné pro doručení, pokud stěžovatel relevantně zpochybnil okamžik, kdy byl příkaz připraven k vyzvednutí. Naopak se měl zabývat tím, kdy si stěžovatel mohl příkaz poprvé vyzvednout na ukládací poště, protože až poté mohla začít běžet úložní lhůta (například pokud byl příkaz připraven k vyzvednutí teprve v pondělí 2. 8. 2021, úložní lhůta běžela od úterý 3. 8. 2021 do čtvrtka 12. 8. 2021).

[13] Protože krajský soud neprovedl stěžovatelovy důkazní návrhy, a nezabýval se tak okamžikem, kdy si stěžovatel mohl poprvé příkaz vyzvednout, zatížil svůj rozsudek vadou. NSS proto napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[14] NSS pak nepřisvědčil námitce krajského úřadu, podle které byla promlčecí doba přerušena už vydáním příkazu. Příkaz, který je prvním úkonem v řízení, jako tomu bylo nyní, je třeba považovat za oznámení o zahájení řízení. Běh promlčecí doby se tak posuzuje podle § 32 odst. 2 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Okamžikem přerušení běhu promlčecí doby proto bude doručení, ne vydání příkazu (rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2022, čj. 6 As 305/2021 - 37, č. 4341/2022 Sb. NSS, bod 21).

4. Závěr a náklady řízení

[15] Stěžovatel se svou kasační stížností úspěš, a NSS proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil. V dalším řízení je krajský soud vázán názorem NSS a rozhodne v něm i o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu